

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de suscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.

Fora. . . > 4'50 trimestre

Estranger » 9'— »

Número solt 5 céntims

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DIUMENGE 18 DE NOVEMBRE DE 1917

NÚM. 262

Gran Taller de Joieria Artística

CANUDA, 35, 3.ª, 1.er - BARCELONA

de PERE DOMÈNECH PRATS, qui té l'honor d'ofrir-lo i participar a sa distingida clientela i al públic, que conforma amb la experiència demostrada per més de dos anys que fa el té establert. L'ha reformat, dividint-lo en Seccions per al més perfecte i ràpid servei; essent sucesor del mateix en la ciutat de Reus, el qual ha estat sempre un treballador i honestíssim.

Establiment de Joieria i Plateria de P. DOMÈNECH. - Carrer Major, núm. 10. - REUS

Treballs Artístics en pedres precioses, or, platino i plata. — Especialitat en els encàrrecs

CASES D'ENTERA CONFIANSA

Tots els dies del 1 al 4 de cada mes, estarà a Reus a disposició de sos clients, per a tota classe d'encàrrecs.

Chocolates Salas
Sabadell

Elaboració compatible amb les millors marques del país i estrangers.
Dintre pocs dies, grans regals als consumidors
De venda en Drogueries i Confiteries
Representant per Catalunya

AGUSTÍ ESTEVE
Carrer Major, 15. REUS

Cronica estrangera

Els Estats Units davant la guerra

No fa molt temps que ha ingressat en el conflicte mundial la nació Nord-Americana; però, segurament, cap de les que avui huien s'ha pres la guerra amb tanta energia pel que fa referència al conflicte econòmic. Segurament que els perjudicis i pèrdues que porta la campanya dels Estats Units a Alemanya tenen tanta importància com les que pot ocasionar un èxit als camps de batalla.

L'ajuda financiera a tots els altres aliats, augmenta dia per dia d'una manera mai vista, i així veiem nous avences i nous crèdits a tots els països, inclusivament a Anglaterra, l'últim dels quals és de 25 mil lions de dollars. França ha obtingut també un crèdit que, des del maig, puja a més de sis mil·liars, essent l'últim concedit pels mesos de novembre i desembre de tres cents deu mil·lions de dollars.

Per altra part, el treball immens per la construcció de tones, latage segueix en augment, per tant construir en 1918 6 mil·liars de tonelades en vaixells de comerç, essent de notar que el treball es fa en quasi tots els arsenals i cases constructores, de dia i nit, alternant tres torns d'obrers. Per aquest motiu, pensen posar a disposició dels aliats set mil·liars i mig de tonelades per a les seves necessitats de fretament.

Finalment, la confiscació de béns alemanys dedicant el seu import a subscripcions de l'emprést mitjà continua, havent-se impos-

sat a tots els acreedors i deutors de cases alemanyes que denunciaren al Govern les operacions pendents, així com les matèries que tinguin en el seu poder de propietat alemanya.

A més, com a mesura complementaria, però d'una importància cabdal, la Comissió federal de comerç ha de retar la confiscació de totes les patents solicitades i obtingudes pels alemanys als Estats Units, essent indemnitzats els súbdits americans que en resultin ésser concessionaris; amb aquesta disposició queden de dominio públic vint mil patents alemanyes.

Així, doncs, pot veure's la importància de la guerra econòmica que se sosté contra els imperis centrals, i els perjudicis que se'ls causen en un país en que hi tenen tants elements de producció i de riquesa.

MANIFEST SOCIALISTA

El Comitè Nacional del partit socialista obrer ha dirigit un manifest a les col·lectivitats que l'integren.

Comença salutant els corregionalistes, després del silenci imposat per les passades circumstàncies.

Declara que es precaria la vida de l'actual Govern, i diu que el senyor La Cierva, politònic desmemoria nefasta, ha d'esser objecte constant de censures per tots, iix per la representació personal i cortisana que porta com per la seva significació en la repressió de 1909.

Recorda el compromís adquirit pels parlamentaris de la conjunció republicano-socialista a la reunió celebrada el 16 de juny darrer al Congrés, al dir que havien d'utilitzar la representació

que ostenten i sa influència en els partits als quals pertanyen, per a que prevalguï damunt de tota mena de poders la voluntat soberana de la nació.

Referint-se al triomf electoral dels individus del Comitè presos a Cartagena, diu:

«El que marxem d'acord amb els republicans i reformistes per assolir els fins indicats, no altera la naturalesa del partit socialista, que conserva íntegra la seva personalitat, segueix essent el defensor de les classes treballadores, i emmotilla, per tant, sa doctrina en bases democràtiques i revolucionàries per excel·lència».

Després diu:

«Urgeix que tant les col·lectivitats socialistes com les societaries que han estat atropellades per les autoritats governatives o militars, protestin en contra dels dos corromputs polítics que les inspiraren i procedeixin a una activa propaganda contra els principals reactionaris que estan en la direcció política espanyola i contra l'entrada al Govern del senyor La Cierva, esclau de la Corona i personalitat agradable, segons sembla, a les Junes de Defensa.

Afegeix que el triomf obtingut en les eleccions municipals és la reparació més solemne a favor del moviment realitzat l'agost passat per la Unió General de Treballadors i pel partit socialista.

Acaba fent una crida a l'amor, a les idees i a l'abnegació de les col·lectivitats del partit socialista. Es necessari el seu concurs moral i material, el seu sacrifici i el seu desinterès. Amb tots aquests factors conseguirà no sols la regeneració política d'Espanya i el triomf dels nostres ideals, sinó també el respecte dels nostres adversaris i el temor dels nostres enemics.

Firmen el president, Pau Iglesias, i el secretari accidental, Núñez Tomás.

Escola Superior de Bibliotecaries

L'Escola Superior de Bibliotecaries de la Mancomunitat de Catalunya obre un concurs per a la provisió de la càtedra de Bibliografia i nocions de Paleografia (curs de lliçó alterna) corresponent al terç any d'estudis en aquesta Escola.

Es condició per a prendre part en aquest concurs possuir el títol de Llicenciació en Filosofia i Lletres o esser membre d'alguna academia. A la sol·licitud deuria acompañar-se un certificat d'estudis exemplars dels treballs publicats pel concursant referents a la matèria que aspira a ensenyjar i certificat o noticia dels altres merits que renueixi l'aplicant.

El terme per a la presentació de les sol·licituds serà des de la data de la publicació del present anuncis fins a 21 de desembre.

El lloc de presentació serà a les oficines de Governació de la Mancomunitat de Catalunya, on serà facilitada també qualsevol noticia sobre aquesta càtedra i la seva provisió.

Barcelona, 14 de novembre de 1917.

— El Director de l'Escola, Joán Palau Vera.

Els cafès GIL

ELS DE MÉS FORTALESA
SON: ELS DE MÉS AROMA

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-Reus

Comentaris breus

La sessió d'ans d'ahir de l'Ajuntament fou un altre miting... grotesc.

A falta de problemes a resoldre, o per manca de *materia gris* en els *cacumens* dels regidors de la conxixa per a plantear i solucionar el sens número d'assumptes vitalíssims que per justificar la desfacció digueren havien d'abordar immediatament, la sessió d'abans d'ahir la dedicaren *nostres edils* a comentar la ressenya que FOMENT publicà d'aquesta celebre sessió miting electoral de tres setmanes enrera.

Encara se'n recorden!

I per a palesar una vegada més la incapacitat en que's troben, inclos per a ésser satiritzats, els molt cultes prenqueren al peu de la llitra la ironica ressenya.

I per poc fan una víctima: el nostre director.

Doncs el molt il·lustre senyor alcalde de R. O. aconsellà al concejal obrero que portés als tribunals a nostre diari per què diu *tergiversà* en l'al·ludida ressenya, el pensament del senyor Bosch.

El concejal obrero no vol, de cap manera, que s'augmenti la guarnició per a ofegar les vagues.

Els, si vol més troba, és per a donar més vida a la ciutat.

Que aquesta tesi no la defensaria cap concejal veritablement obrer?

Naturalment!

Pero el senyor Bosch... és el senyor Bosch.

Vaya, vaya! — Qui es mostrà més indignadíssim contra FOMENT fou el Sardà.

I no per la ressenya al l'última, sinó per un «pan nuestro de cada días» que aparegué en *Comentaris breus*.

El Sardà no necessita, per a viure, de l'Alcaldia.

Ni nosaltres ho hem dit.

Ell, segons diugué però no explica, té un mitjà de viure prou conegut.

Que nosaltres, dit siga amb tots els respects, no coneixem.

Pero que no ens neguem a creure-ho ja que l'interessat ho afirma.

Anc que ens cridi l'afació el destí que's dona al premi de 2.000 i pico de pessetes que l'Hisenda concedeix anyalment per la concessió de la matrícula industrial.

Doncs que un alcalde pobre, com l'Ambrós per exemple, l'utilitz, no té res de estrany.

I és legal.

Pero que ho faci qui víu esplendidament i té, ademés, una alma generosa.

Serà també legal, però no respon als pujos d'economia i desinterès dels regidors; les classes i soldats amb llicència temporal o ilimitada, els de segona situació i servei actiu i els reclutes del cup d'instrucció, així com tots els que estiguin subjectes a l'exèrcit, a qui si i sense que siguin citats a domicili, se serviran els referits individus presents davant la conxixa.

Sobre tot pagant com pagava l'Ajuntament i 800 pessetes a uns empleats per confeccionar dita matrícula.

I en aquestes discussions, tontes i xorques, passaren el temps els nostres administradors.

Sense desvoriar, naturalment, la nostra afirmació d'haver donat indeguda aplicació al llegat de 14.000 pessetes.

Que publiquin un periòdic els de la conxixa, si no en tenen prou amb *Las Circunstancias* i la seva torna, per a contestar les nostres justíssimes apreciacions!

Pero que no se'n vagin per les ramas.

Ni facin servir el saló de cent per a celebrar els seus mitings i moixigues.

Hem de reconèixer, no obstant, que no tot fou palaveria.

També hi hagué algú fet quelcom profitós... per a la conxixa, en aquesta històrica i memorable sessió.

Es deixà cessant a un sepulturero, que guanyava sis rals, per a col·locar, segons se'n diu, al germà d'un regidor conservador, que fa temps ho treballava.

Si el diari possiblista no surt pels fets de la moralitat, entontant, a l'ensens, aquell gastat himne «A los padres de famílies».

Que no és tacil. Doncs de *pads de familia* no'n són més que's seus amics. Quan es queden cessants.

El desordre de les Companyies ferroviaries

Oscar Pérez Sons, ha escrit:

«Quienes vivimos en centros ferroviarios importantes, sabemos que la perturbación enorme del tránsito rodado por la línea del Norte es debida en gran parte a esos despidos. Faltan factores, conductores, guardafrenos, motores de tren, fogoneros, maquinistas— por qué prestan servicio aún muchos soldados de Ferrocarriles y entre el personal improvisado por la Compañía para desempeñar esos cargos, hay, si, mucha adhesión servil a la Empresa y unas carreras locas—dos, tres y hasta cuatro ascensos—de individuos que no eran tenidos antes de la huelga por inteligentes, y que ahora tampoco lo son; pero aptitudes y, sobre todo, práctica, no las tienen muchos de los «adicados». Y encima de esto se pone la reducción del personal, véase que magnífico servicio puede ser el de la Compañía.

Alguno de los siniestros ferroviarios últimos no reconocen más causa efectiva que el desorden de ese servicio.

La revista anyal

Durant els mesos de novembre i desembre de cada any venen obligats a passar la revista anyal previnguda tots els reclutes en Caixa, els exceptuats del servei a files i els que disfruten pròrroges; les classes i soldats amb llicència temporal o ilimitada, els de segona situació i servei actiu i els reclutes del cup d'instrucció, així com tots els que estiguin subjectes a l'exèrcit, a qui si i sense que siguin citats a domicili, se serviran els referits individus presents davant la Caixa de Recluta els dies laborables dels indicats mesos, advertint-los hi que, amb arreglo a lo previngut en l'article 316 de la vigent llei de Reclutament i Reemplaça de l'exèrcit, els que deixin de passar la revista anyal, viatgen o canviin de residència sense donar-ne el corresponent coneixement, serán castigats amb la multa de 25 a 250 pessetes en la primera falta, de 50 a 500 en la segona i de 100 a 1.000 en els demés cassos, sofrint la presó subsidiaria que correspongués si resultessin insolvents.

Ho fem públic per a coneixement dels interessats, a fi de evitar-los-hi les següents responsabilitats i perjudicis que la falta de compliment de dita obligació de passar la revista anyal, podria ocasionar-los-hi.

Le suprèm i final article de la legislació ferroviaria estableix que la multa per a la violació de la llei de Reclutament i Reemplaça de l'exèrcit, en cas de que el reclutat no paga la multa, serà castigat amb la multa de 25 a 250 pessetes en la primera falta, de 50 a 500 en la segona i de 100 a 1.000 en els demés cassos, sofrint la presó subsidiaria que correspongués si resultessin insolvents.

Tractament de la sifilis per l'aplicació indolera del

606

diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)

Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

Xocolatería LA MUNDIAL (Antiga del Narri)

Carrer de la Mar, 2 (Carreró davant la plaça de la Constitució) Reus

Aquest establiment al passar a ésser propietat de Vicents Martí, ha sigut reformat el local amb el fi de poguer servir al distingit públic, el qual trobarà en el mateix economia i servei esmerat.

MAGATZEMS GIBERT

Plaça Constitució, 1

Abrigs i trajos confeccionats, poden comprar-se'n a preus molt econòmics, en els MAGATZEMS GIBERT.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui.—Preus i hores de costum.

Teatre Circo

GRAN COMPANYIA EQUESTRE
Drector Mr. Wyll

Grans funcions per a avui tarda i nit.
Hi pendrà part tots els artistes de la Companyia.

Centre de Lectura.-Teatre

Gran Companyia de Declamació dirigida pel primer actor
Don ANTONI PIERA i de la que'n forma part la 1.ª actriu Sra. D. JOSEFINA ROCA

Grans funcions per a avui.—Tarda, a les 5.—LA ZAGALA.

Nit, a dos quarts de deu.—MARIA NEJAI «El sexo débil».

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.—Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui.—Preus i hores de costum.

Ferrocarrils

Servei de trens que regeixen

DE REUS A BARCELONA.

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m.

Vilafranca; 9'38

7'25 9'23

8'49 13'27

14'13 17'42

17'16 21'44

Vilafranca; 20'37

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m.

9'20 12'47

15'23 19'24

19'49 21'53

DE REUS A TARRAGONA

9'57 10'30

12'54 13'27

14'30 15'05

IMP. SANJUÁN - REUS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

LA VOZ DE SU AMO

l'apparell NO és un

GRAMÓFON

CATÀLEGS GRATIS

EL CAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRÒNQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és ilegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclarix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'imponent.

Arraval de Santa

Agnès, número 80

REUS

El rei dels cafès

Puresa garantida

AGENTE EXCLUSIVO PARA LA VENTA EN ESPAÑA
ROMÁN MARIMÓN - PLAZA CATALUÑA, 7
REUS

El més agradable

LES PERSONES DE BON PALADAR PRENEN EL CAFÉ "PAMPA"

AROMA CONCENTRAT

DISPONIBLE

L'Hidràulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

carrer del Galló, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

TINTORERIA de

MANUEL CIBIACH

Se renta 4 tenyideres tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

DISPONIBLE

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA

Trajes a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajes per a nens

Portal de Jesús, 1.—REUS

JOSEP SOLE

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader (Hestalots), 22, Cordereria
Arraval Santa Agnès, 5

2000 A Adrià, 20

2000 A Adri